

deri, at det vil være rigtigt, ja nødvendigt at indskrænke denne Vættelse til de nu bestaaende Bryggerier. I modsat Fald vil der blive oprettet ny Bryggerier kun for at blive delagtige i denne Fordel, og man vil stræbe paa vidt mulig at undgaa at komme til at svare mere end de 7 Kr. eller højest 8 Kr. i Stat; man kunde maasse endog foretrække at dele de store Bryggerier i flere smaa fremfor at have en større Bedrift. Men jeg er endvidere tilbøjelig til at tro, at det vil være nødvendigt at indskrænke Vættelsen for hvert enkelt Bryggeri til den Produktion, som det nu faktisk har, f. Eks. beregnet efter et Gennemsnit af de sidste tre Aar; thi hvis en saadan Bestemmelse ikke tilføjes, ville de nu bestaaende 32 Bryggerier, som hver har en Produktion paa under 10,000 Tdr., tilsammen, kunne producere yderligere 227,000 Tdr. Øl, som kun ville komme til at svare den lavere Stat. Den Nedgang i Statsindtægt, det Tab for Statskassen, som den her foreslaaede Vættelse udgør, beregnet efter den nuværende Produktion, er omtrent 274,000 Kr.; men Staten vil kunne komme til at ofre yderligere over $\frac{1}{4}$ Million, hvis man ikke begrænser Vættelsen for de bestaaende Bryggerier til de Kvantiteter, som allerede nu produceres. Dette er en Tilføjelse, som derfor synes mig nødvendig. Endelig er jeg enig med det ærede Medlem, som aabnede Forhandlingen (S. Hage), deri, at det vil være rigtigt at fastsætte et vist Mæremaal, ud over hvilket Vættelsen ikke skal gælde; man kunde sætte f. Eks. fem eller ti Aar. Saa vil i alt Fald til den Tid Lovgivningsmagten staa fri, og man vil kunne tage under Overvejelse, hvorvidt der er Grund til vedblivende at indrømme Vættelsen eller ikke. Derimod at give den paa Forhaand for bestandigt vil næppe være klogt. Hvis man da senere vilde forhøje Skatten, vil det let komme til at synes at være en uretfærdig eller dog haard Handling, medens derimod, naar man fra første Færd har begrænset Begunstigelsen til at gælde for nogle Aar, vil ingen med Høje bag efter kunne gøre Indvendinger. Dette er de Bemærkninger, som jeg her paa dette Trin finder Anledning til at gøre. I øvrigt antager jeg, at Lovforslaget gaar i Udvalg, og der vil da der blive Lejlighed til at overveje i Enkelthederne, hvilke Ændringer der kan være Anledning til at foretage.

Scharling: Finansielt set, er det sikkert et findrig udtænk og udarbejdet Forslag, der her foreligger. Det gaar jo ud paa at staffe Statskassen en forøget Indtægt af over 1 Million Kr., uden at man

bebyrder den store Befolkning med yderligere Stat, hele Beløbet tilvejebringes af 19 Skatteydere. Men det forekommer mig, at det Spørgsmaal da naturligt kommer til at paatrænge sig: Er det ogsaa billigt og retfærdigt at paalægge disse 19 Skatteydere en Stat af over 1 Million til Statskassen, som det tilmed er forudsat, at de ikke skulle kunne vælte over paa Forbrugerne? Her kommer der ogsaa en anden Betragtning frem. Den Gang man vedtog Ølstaten, var et Hovedmotiv: ved en Fordyrelse af Pørien paa bairisk Øl at virke til en Indskrænkning i Forbruget af bairisk Øl. Dette Lovforslag gaar jo i sit modsat Retning. Her fremhæves det netop som et Hovedfortrin, at der ikke vil blive nogen Fordyrelse af bairisk Øl og ikke nogen Indskrænkning i Ølforbruget. Man fører Staten over fra Forbrugerne til Producenterne, fra Ølbrillerne til Ølbryggerene. Men jeg spørger: Er dette virkelig rigtigt, særlig naar der er Tale om saa eksorbitante Beløb, som det her gælder. Af den Million eller rettere 1,100,000 Kr., der paaregnes som Merindtægt i Stat, ville de 9 Skatteydere komme til at udrede omtrent de 900,000 Kr., og Størstedelen af dette Beløb vil atter falde paa nogle enkelte blandt dem, hvis forøgede Stat gaar op til 3—400,000 Kr. Det ene af disse Bryggerier er „Gamle Carlsberg“. Dette Bryggeri har netop i disse Dage i Anledning af sin 50aarige Bestaaen udjendt et lille Skrift, hvori det giver en Oversigt over Bryggeriets Udvikling og nuværende Standpunkt. Der siges deri, sikkert med fuld Høje: „Gamle Carlsberg er intet Privatforetagende i almindelig Forstand. Indtægten af Bryggeriet tilflyder ingen enkelt Privatmand eller Kredt af Aktionærer. Det tilhører Nationen, og dets Overskud tilføres denne til Brug for visse Sider af dens Kulturliv gennem Carlsbergfonden, hvis Direktion vælges af det lgl. danske Videnskabernes Selskab.“ Dette er utvivlsomt rigtigt. Er der da Grund til at paalægge et Bryggeri, der virker paa denne Maade og paa den Maade stiller sit Overskud til Samsfundets Disposition, en saa betydelig Stat, som der her er Tale om? Det oplyses, at Produktionen sidste Aar har været 194,000 Tdr. Det er altsaa Beløb nær op mod 400,000, som man vil paalægge dette ene Bryggeri med den udtrykkelige Forventning, at Beløbet ikke skal væltes over paa Forbrugerne. Dette forekommer mig at gøre det foreliggende Forslag ret betænkeligt. Dertil kommer, at ogsaa jeg har en ikke ringe Betænkelighed over for den Moderation, der tiltaas de mindre Bryggerier, og det deraf atter betingede Monopol,